

ВИМОГИ до оформлення публікацій у журналі «Судово-медична експертиза»

1. **Загальні вимоги до рукопису.** До друку приймаються статті українською й англійською мовами обсягом 10-15 сторінок (включаючи резюме, таблиці, ілюстрації, перелік посилань тощо), оглядові статті – до 20 сторінок, короткі повідомлення, рецензії – до 5 сторінок, інші матеріали (історичні нариси, ювілеї) – 2-3 сторінки. При надсиланні статті для опублікування англійською мовою автори надсилають до редакції автентичний текст українською. Статті авторів із закордону, надіслані англійською мовою, публікуються без перекладу, окрім резюме. Шрифт Times New Roman, 12 кегль, інтервал – 1,5; поля – по 2,0 см кожне, в редакторі Word версії 7,0 і вище. Не рекомендується автоматично переносити слова в текстовому редакторі, а з тексту необхідно видалити всі зайві пробіли й розриви сторінок. Назву кожного підрозділу статті слід починати з абзацу та виділяти **напівжирним** начертанням букв, а ключові слова, терміни, визначення – рекомендовано виділяти *курсивом*.

Надіслані рукописи, не повинні бути направлені та опубліковані раніше в інших видавництвах. Підготовлену відповідно до вимог статтю та супровідні документи необхідно відправити на електронну адресу редакції журналу – sme@bsmu.edu.ua у вигляді єдиного файлу, що містить усі необхідні елементи (тительна сторінка, резюме, ключові слова, текстова частина, таблиці, рисунки, декларації, відомості про дольовий внесок авторів, список використаної літератури, відомості про авторів). Окремими файлами до цього ж листа прикріплюють супровідні документи й копії ілюстрацій (рисунків, схем, діаграм) у форматах тієї програми, в якій вони були створені. Таблиці окремими файлами подавати не потрібно. Якщо ілюстрації в статті подані у вигляді фотографій або растрових зображень, необхідно подати їх копію у форматі *.jpg у первинному розмірі, з роздільною здатністю 300 крапок на дюйм без архівування. Всі ілюстрації повинні бути контрастними й чіткими, як і текстові пояснення до них, читатися легко з однозначним тлумаченням.

До оригінальної статті додають:

- супровідний лист від керівництва установи, в якій проводили дослідження;
- висновок комісії з біоетичної експертизи (з номером протоколу і датою);
- декларацію про відсутність/наявність конфлікту інтересів;
- декларація про відсутність плагіату;
- відомості про джерела фінансування дослідження;
- відомості про дольовий внесок авторів (два і більше співавторів);
- два екземпляри Договору на передачу невиключного майнового права на використання наукового твору, підписані автором (співавторами).
- Форми для заповнення у форматі PDF представлені на офіційному web-сайті журналу <http://forensic.bsmu.edu.ua>

Ці документи надсилають в єдиному електронному листі у сканованому вигляді (pdf-формат) на електронну адресу редакції sme@bsmu.edu.ua

Основний файл зі всіма елементами статті та інші з ілюстраціями й супровідними матеріалами називають за прізвищем першого автора, наприклад, Мішалов.doc, Мішалов_Рис.1, Рис.2... і.т.д., Мішалов_Супровідні.pdf тощо.

2. Основні структурні елементи статті.

- заголовок статті;
- резюме (розширене);
- ключові слова;
- текст статті (вступ, мета дослідження, матеріали та методи, науково-дослідна робота, біоетика, результати дослідження та їх обговорення, в т.ч. з таблицями та ілюстраціями, висновки);
- список цитованої літератури українською та англійською (References);
- декларації про відсутність/наявність конфлікту інтересів, плагіату;
- відомості про джерела фінансування статті і дольовий внесок співавторів;
- відомості про всіх авторів українською та англійською мовами.

2.1. **Заголовок статті.** Тут зазначають: УДК (універсальний десятиковий класифікатор, присвоюють у бібліотеці закладу, де виконували дослідження); назву статті – **ПРОПИСНИМИ** літерами з вирівнюванням посередині, не більше 100 знаків, повинна коротко та ёмко відображати основну суть і зміст роботи; ім'я та прізвище автора (авторів) повністю; офіційну актуальну назву установи (освітній заклад, НДІ, ЛПЗ тощо), де виконана робота, в називному відмінку, з обов'язковим зазначенням відомчої належності; міста, країни. Якщо авторів декілька, після кожного

прізвища та перед відповідною установою проставляється верхній цифровий індекс. Якщо всі автори статті працюють в одній установі, указувати місце роботи кожного автора окремо не потрібно, достатньо вказати один раз. Якщо в автора декілька місць роботи, кожне можна позначити окремим цифровим індексом.

Приклад оформлення заголовку статті:

УДК: 343.226:646-053.2/.5:17(07)

СУДОВО-МЕДИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТІЛЕСНИХ УШКОДЖЕНЬ ДІТЕЙ, ЯК ПРОЯВИВ ЖОРСТОКОГО ВІДНОШЕННЯ ДО НИХ ТА НАСЛІДКІВ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Володимир Мішалов¹, Сергій Козлов², Віталій Повстяний³

¹Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика МОЗ України, Київ, Україна

²Дніпровський державний медичний університет МОЗ України, Дніпро, Україна

³ДСУ «Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України», Київ, Україна

Даний блок інформації повинен бути представлений як українською, так і англійською мовами, разом із резюме. Прізвища авторів доцільно вказувати так, як і в попередніх публікаціях або транслітерувати за системою BGN (Board of Geographic Names), див. сайт: <http://www.slovnuk.ua/services/translit.php>, паспортна транслітерація.

FORENSIC AND MEDICAL CHARACTERISTICS OF PHYSICAL INJURIES TO CHILDREN AS MANIFESTATIONS OF CRUEL TREATMENT TOWARDS THEM AND THE CONSEQUENCES OF DOMESTIC VIOLENCE

Volodymyr Mishalov¹, Serhii Kozlov², Vitalii Povstyanyi³

¹Shupyk National Healthcare University of the Ministry of Health of Ukraine, Kyiv, Ukraine

²Dnipro State Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Dnipro, Ukraine

³State Specialized Institution «Main Bureau of Forensic Medical examination of the Ministry of Health of Ukraine», Kyiv, Ukraine

2.2. Резюме (розширене): українською та англійською мовами, які мають бути ідентичними та включати тільки суттєві факти роботи зі змісту статті; воно не повинно містити загальних слів, скорочень, включати матеріал, що відсутній у тексті статті. Резюме оригінальної статті повинно бути структурованим і включати 7 обов'язкових рубрик в україномовному варіанті: **Актуальність** (4-6 речень), **Мета дослідження**, **Матеріали та методи**, **Науково-дослідна робота**, **Біоетика**, **Результати**, **Висновки** і такі самі рубрики в англійськомому варіанті: **Abstract (4-6 sentences about background)**, **The aim of the study**, **Materials and methods**, **Scientific research**, **Bioethics**, **Results**, **Conclusions**. Обсяг одного резюме має складати в середньому 300 слів або від 1800 до 2500 знаків (біля 2 друкованих сторінок для обох).

Важливо! Розширене авторське резюме до статті є основним джерелом інформації у вітчизняних і закордонних інформаційних системах та наукометричних базах даних, що індексують журнал. Відповідно до нього читач визначає, чи варто звертатися до повного тексту статті для отримання більш докладної інформації, яка його цікавить. У резюме оригінальних досліджень необхідно вказати в межах якої науково-дослідної роботи виконували дослідження (назва, номер, кафедра, університет), чи вказати грантовий проект та відомості щодо розгляду матеріалів роботи комісією з біоетики закладу (номер протоколу і дата).

2.3. Ключові слова (Key words). Тут необхідно вказати 4-8 слів або словосполучень, що найбільше відповідають змісту роботи та сприяють індексуванню статті в пошукових системах. Ключові слова повинні бути ідентичні в українському й англійському варіантах після відповідних резюме; їх слід писати через крапку з комою «;» із крапкою в кінці.

2.4. Текст статті повинен мати такі обов'язкові розділи:

Вступ. Тут висвітлюють актуальність і стан проблеми, що розглядається, на світовому, не тільки вітчизняному рівні і надають короткий огляд релевантних даних, проводять критичну оцінку світової літератури, що має відношення до поставленої проблеми, обґрунтовують новизну й значущість дослідження, окреслюють невирішені питання і ставлять чітко сформульовані цілі й

завдання, які пояснюють подальші кроки щодо дослідження без довгих аналізів та історичних екскурсів. Кожне із зазначених ключових слів статті повинно знайти своє відображення у вступі та подальших розділах. Вступ повинен містити не менше, ніж 15 посилань на статті періодичних наукових видань, опублікованих за останні 5 років.

Мета дослідження. Формулюють аналогічно, як в резюме, відповідає назві статті та змісту і включає об'єкт дослідження й методики, які дозволили досліднику розв'язати поставлені завдання чи проблему. Її формулювання необхідно починати з дієслова, що узагальнено характеризує кінцеву мету дослідження: *вивчити, дослідити, встановити* і т.п., наприклад: *надати судово-медичну характеристику тілесним ушкодженням у дітей першого року життя, зумовленим жорстоким відношенням до них та пов'язаним із домашнім насильством, шляхом порівняльно-статистичного аналізу експертних випадків з архівів Київського міського бюро судово-медичної експертизи.*

Матеріали та методи. Тут наводять кількісні та якісні характеристики випадків з експертної практики чи наукових досліджень або інших об'єктів дослідження, критерії їх включення й виключення, описи методів і методик дослідження (проспективне, ретроспективне, когортне, серія клінічних спостережень, експериментальних, морфологічних досліджень), детальний опис модифікації, експерименту, в певній послідовності. Тут треба показати, що в дослідження виключені всі можливі джерела похибок, а сам автор знає про всі фактори, які впливають на результати, і максимально усунув вплив цих факторів. У кінці розділу **обов'язково** описують методи статистичної обробки даних із зазначенням фірми й країни виробника використаних програм. Також треба зазначити характер розподілу вибірки, параметричні чи непараметричні критерії, використані в дослідженні.

Методологія використання штучного інтелекту (ШІ) – за наявності.

Науково-дослідна робота. Для оригінальних та актуальних статей, що вирішують важливу науково-практичну проблему тут зазначають у межах якої комплексної науково-дослідної роботи (НДР закладу, зазвичай, одного з авторів) було виконане це дослідження (назва, номер, кафедра, університет або вказати грантовий проєкт).

Біоетика. Вказують номер протоколу і дату розгляду матеріалів статті комісією з біоетики закладу, в якому виконували основну частину дослідження.

Результати дослідження та їх обговорення. Отримані результати повинні бути лаконічними і зрозумілими. Розділ включає опис і пояснення всіх отриманих даних із результатами їх статистичної обробки та порівняння. Розкриття результатів дослідження слід подавати в логічній послідовності відповідно до поставленої мети і завдань. Загальноприйнятно для цього використовувати відповідні ілюстрації: таблиці, рисунки, діаграми, фото тощо. При цьому у тексті не слід повторювати всі дані з ілюстрацій, а доцільно згадувати найбільш важливі з них у порівняльному контексті. Не слід у різних видах ілюстрацій дублювати одні й ті ж самі дані. Величини виміру повинні відповідати Міжнародній системі одиниць (СІ), за винятком показників, що традиційно вимірюють в інших одиницях. Назви фірм, реагентів та обладнання, що використані в роботі, подають в оригінальному написанні з уточненням країни виробника. Усі літерні позначення й аббревіатури повинні бути пояснені в тексті після першого згадування у статті в півкруглих дужках. Всі ілюстрації генерують з використанням редакторів WORD, EXCEL. Порядковий номер таблиці вказують у верхньому правому куті; нижче, в наступному рядку посередині пишуть назву таблиці. Кожен стовпчик у таблиці повинен мати коротку назву. Посилання на таблиці в тексті статті оформлюють так: табл. 1 (2, 3 і т.д.). Текст у таблиці має бути доступним для редагування. Заборонено вставляти у текст статті таблицю у форматі картинки.

Порядковий номер рисунку вказують знизу, зліва під рисунком, з абзацу, а посилання на рисунок у тексті рукопису оформлюють так: рис. 1 (2, 3 і т.д.). Підпис до кожного рисунка складається з його назви й легенди (пояснення частин рисунка, символів: стрілок та інших деталей). Пояснення змісту рисунка слід наводити в легенді, а не на самому рисунку, де слід розшифрувати всі аббревіатури, присутні на рисунку.

У підписах до графіків вказують пояснення за осями абсцис й ординат та одиниці вимірювань і наводять пояснення за кожною кривою.

У підписах до мікрофотографій вказують збільшення та метод забарвлення.

Ділянки тіла на фотографіях живих осіб, тіл померлих, за якими їх потенційно можна впізнати (обличчя, анатомічні чи інші особливості) та інтимні зони мають бути прикриті непрозорим чи розмитим фоном.

Якщо будь-яка ілюстрація була раніше де-небудь опублікована, слід вказати оригінальне джерело й отримати письмовий дозвіл від власника авторських прав на її використання, за винятком документів, які знаходяться в загальному доступі.

Обговорення результатів дослідження є обов'язковим для оригінальних робіт і може бути поданим, як окремий елемент статті. Тут слід обговорити важливі аспекти результатів дослідження у плані зіставлення їх з уже відомими даними вітчизняних і закордонних дослідників. Також тут можна включати обґрунтовані рекомендації з впровадження отриманих результатів в освітню діяльність, клінічну чи експертну практику, акцентувати на необхідності подальших наукових досліджень в окресленому напрямку. Обговорення має містити посилання на аналогічні чи схожі роботи (не менше 15 статей із різних вітчизняних і світових міжнародних журналів, що індексуються у провідних базах даних: Scopus, Web of Science, Medline, PubMed, The Cochrane Library, EMBASE, Global Health і т.п.) за останні 5 років.

Висновки. Мають бути об'єктивними, обґрунтованими, чіткими і зрозумілими, відповідати назві й меті роботи та коротко описувати основні підсумки роботи. Вони не мають бути дослівно скопійованими у відповідній частині резюме.

Відомості із супровідної документації. Наводять після висновків і такими є наступні:

конфлікт інтересів – передбачає будь-яку ситуацію у службовому, фінансовому, політичному чи будь-якому іншому плані, що може вплинути на автора рукопису та призвести до спотворення отриманих даних чи змінити їх трактування.

перевірка на плагіат – усі дані роботи мають бути оригінальними і раніше не опублікованими, а власні цитування чи інших дослідників відповідним чином оговорені з присутністю у списку джерел літератури та відповідними згадками в тексті. Автори можуть самостійно пройти перевірку на плагіат перед подачею статті до друку. У процесі рецензування роботи буде здійснено перевірку на плагіат роботи членами редакційними колегами з використанням ліцензійних програм закладу вищої освіти.

джерела фінансування – усі особи й організації, що надали фінансову підтримку дослідженню (у вигляді грантів, бюджетних науково-дослідних робіт, дарування чи надання обладнання, реактивів, витратних матеріалів тощо), а також ті, хто брав іншу фінансову або особисту участь, що може призвести до конфлікту інтересів.

Якщо описані ситуації при виконанні дослідження відсутні, то в авторській декларації зазначають: «Автори декларують відсутність конфлікту інтересів, плагіату та джерел зовнішнього фінансування відносно цієї статті».

Подяки. Тут автори можуть висловити подяки людям й організаціям, які сприяли публікації статті в журналі, але не були її авторами.

Внески авторів. Тут необхідно розділити внески кожного персонально, наприклад:

Мішалов В.Д. – адміністрування дослідження, вибір методології, статистична обробка даних, рецензування та редагування остаточного тексту.

Козлов С.В. – відбір даних, проведення експериментальної частини, пошук літературних джерел, написання робочого варіанту тексту.

Повстяний В.А. – концептуалізація і дизайн дослідження, аналіз і порівняння отриманих показників, оформлення ілюстрацій.

Література. Кожне джерело у списку літератури слід подавати з нового рядка під порядковим номером, який вказують у тексті арабськими цифрами в квадратних дужках. У списку всі роботи розміщують у порядку цитування, а не за алфавітом. Оптимальна кількість робіт, що цитуються, в оригінальних статтях становить не менше 30 (30-40), в оглядових – не менше 50 (50-70). Рекомендується цитувати оригінальні роботи, опубліковані за останні 5 років у зарубіжних періодичних виданнях, що включені у високо цитовані наукометричні бази даних, наприклад Scopus і Web of Science. Самоцитування необхідно звести до мінімуму, а ще краще уникнути зовсім. Не рекомендується здійснювати посилання на тези конференцій, монографії, рукописи дисертацій, підручники й довідники. До списку літератури не включають неопубліковані роботи.

Список літератури подають згідно з рекомендаціями з оформлення посилань у наукових роботах за Ванкуверським стилем (Vancouver style) (Citing and referencing: Vancouver: a guide to the styles recommended by Monash schools and departments for students and researchers / Monash University Library. 2015. URL: <http://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/vancouver> (viewed on 13.10.2016).

Після кожного джерела має бути наведена додаткова інформація про статтю – електронна адреса, DOI, PubMed ID тощо, за якими її можна перевірити.

Якщо у списку літератури є джерела, видані українською чи іншою мовою, що використовує кирилицю, то автори повинні обов'язково надавати список літератури в 2 варіантах: в оригінальному виді в україномовному варіанті (**Література**) та у транслітерованому вигляді з перекладом в англійськомовному варіанті літератури (**References**), а саме: автор (транслітерація латиницею), назва статті (транслітерація латиницею) та переклад статті англійською мовою [в квадратних дужках], назва джерела (транслітерація), вихідні дані в цифровому форматі, вказівка на мову статті в дужках (in Ukrainian).

Приклад системи автоматичної транслітерації джерел українською мовою на сайті: <http://www.slovnuk.ua/services/translit.php>

При складанні списку літератури, з урахуванням вимог наукометричних баз даних, рекомендоване використання безкоштовних програм створення бібліографічних описів у романській абетці, що дозволяють автоматично створювати посилання за одним зі світових стандартів: <http://www.easybib.com/> <http://www.bibme.org/> <http://themecraft.net/www/sourceaid.com> та ін. Зі зразками оформлення літератури можна ознайомитися на сайті в одному з попередніх чи поточному номері журналу.

3. Відомості про автора (співавторів) статті (українською й англійською мовами) включають: повністю прізвище, ім'я, по батькові, посада, звання, підрозділ (кафедра, відділення), повне найменування установи, e-mail, ORCID, ідентифікатор Author ID (Scopus), Researcher ID (Web of Science), телефон за бажанням (для відповідального співавтора обов'язково). При внесенні цих даних кожен автор **ОБОВ'ЯЗКОВО** має перевірити чи активні його e-mail та ORCID для уникнення технічних збоїв і труднощів при викладенні матеріалів статті у відкритому доступі. У разі, якщо автор вказав на титульній сторінці декілька установ, необхідно надавати інформацію про всі, а не тільки про одну з них. Тут також треба вказати співавтора, відповідального за листування з редакцією і внесення можливих правок редакційної колегії. У випадку відсутності – редакція журналу за замовчуванням розглядає як відповідального першого зі списку всіх авторів. Наприклад:

Мішалов Володимир Дем'янович – доктор медичних наук, професор кафедри морфології, клінічної патології та судової медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика МОЗ України; e-mail: volodymyr.d.mishalov@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-7617-1709>

Volodymyr Mishalov – doctor of medical sciences, professor, professor of the Department of morphology, clinical pathology and forensic medicine of Shupyk National Healthcare University of Ukraine, Kyiv, Ukraine; e-mail: volodymyr.d.mishalov@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-7617-1709>

Оформлення рубрик оглядових статей, випадків із практики, лекцій та інших методичних матеріалів – авторське рішення викладення матеріалу. Рекомендовано, щоб зіставлення оглядів відповідало міжнародним рекомендаціям зі систематичних методів пошуку літератури і стандартам.

Контактна адреса:

Журнал «Судово-медична експертиза»
Буковинський державний медичний університет
Театральна площа, 2, м. Чернівці, 58002. Україна
e-mail: sme@bsmu.edu.ua

Заступник головного редактора (відповідальний редактор):

Савка Іван Григорович – д.мед.н., професор, професор закладу вищої освіти кафедри судової медицини та медичного правознавства БДМУ, Телефон: +380955673399

Відповідальний секретар:

Гараздюк Марта Славівна – д.мед.н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри судової медицини та медичного правознавства БДМУ, Телефон: +380953873814

Відповідальний редактор електронної версії: Павлюкович Олександр Васильович – к.мед.н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри судової медицини та медичного правознавства БДМУ, Телефон: +380509200526